

EGYETÉRTÉS

FENYŐ SÁNDOR

ÖTÖVÖS KÁROLY

SZERKESZTŐSEG: BUDAPEST, IV. VÁRMEGYE-UTCA 11. Telefon száma 788.

KIADÓHIVATAL: BUDAPEST, IV. VÁRMEGYE-UTCA 11. Telefon száma 708.

Mai számunk főbb közleményei: Válaszok: Mit hozott Tisza? A királynál. (Tisza felháborodása.) Országgyűlés.

Mit hozott Tisza?

Gróf Tisza István miniszterelnök újra megjárta Bécsbe. Beszél a királynál, beszélt Goluchovszki külügyminiszterrel, beszélt Pitreich hadügyminiszterrel. És így elvégezvén dolgát, hazajött.

De hogyan végezte a dolgát? Ez a kérdések kérdése. Azt hisszük, családunk azok, kik a bécsi utazás legfontosabb jelenségeinek a felséggel való érintkezést tartják.

Ezt a sorrendet nem a magyar miniszterelnök hozta javaslatba, hanem Bécsben határozták el. Ez nyilvánvaló, hiszen tudvalevően gróf Tisza Istvánnak előbb, a képviselőházban is előadott álláspontja az volt, hogy a delegáció várhat s ha az obstrukció meg nem szűnik, a delegáció február végén összeül új indennitási megszavazása céljából.

Az Egyetértés tárczája.

Pichler Győző.

Az Egyetértés eredeti tárczája. — Irta: Benedek János.

Tegnap délelőtt meg ott élveztünk a képviselőház folyosóján a pletyka-padokon. Az ülésterem hullasztó légköréből ide menekül az üdülésszerű szomszédos lélek. Míg odabent fotogórák a magyar parlamentáriszmust idekinn csak úgy van minden a régieben. Röpködnek az élecek, a szójátékok, egymást érik a tréfás espedelések. Apró kávék ezek, a miket jámbor gyermekek dobálnak egymásra, kik a síndombokon játszanak...

A bohókás hangulat deréjébe egyszerre egy fekete árnyalat esapódott; mint mikor a ragyogó nap sugarak lövelését pár pillanatra feltartóztatja a gyorsan átsikamló futó felhő. A mi mostanában ritkábban látott kedves Győző barátunk jelent meg a folyosón; hajál-sápadt arccal, gőnyedő vállakkal, vontatott léptekkel. Leikes szeméinek bágyadt tüze kigyuladt egy pillanatra; tompa hangja úgy tetszett, mintha koporsó zörgése volna. — Szervuszatok urak! Mindnyájan sietünk kezét szorítani vele. S a kézzorítás melegsége rejtejté mindenki azt a gondolatát, a mit nem mondott senki, de mindnyájan arról leolvasható volt: „Te se fogod sokáig koptatni ezt a folyosót, szegény jó fiú!” Czigarettát vett elő. Siettem a gyufával s talán akaratlanul is a Nóra Rank orvosa jutott az eszembe, mikor odatartottam neki: — Tessék... Tűz!...

lást, meg a felség abbeli elhatározását, hogy a kormányelnök előterjesztéseit kegyesen jóváhagyta.

Mind ezeknek a sablonos formáknak az elmaradását a kormánypartii felfogás úgy magyarázza, hogy gróf Tisza Istvánnak nem volt szükség ezzel szembe fordított felhatalmazásra, mert a felség már előbb megadta neki a felhatalmazást arra, hogy miképp bányáik el az obstrukcióval s miképp csináljon rendet a parlamentben.

Tegyük föl, hogy ez csakugyan így van. Tegyük föl, hogy gróf Tisza Istvánnak már előbb megvolt és most is megvan a felség től a felhatalmazása minden eddigi emlegetett, s részben meg is kísérelt tervekhez. Mi következik ebből? Az, hogy gróf Tisza István csakugyan az erőszak fegyvereivel akart boldogulást teremteni magának. Meg is próbálta. De beállta, hogy sikerül nem ér el. Ha nem alkalmazta eddig az erőszak eszközeit, nyilván azért tette félre terveit, mert meggyőződött azok haszontalanságáról. Amint hogy csakugyan haszontalan minden olyan terv, mely az erőszak eszméjén épül föl. Akár a napirenden lévő kérdések erőszakos elintézésére, akár a klotür erőszakos behozatalára, akár házfelozlatásra és választásokra vonatkozóan az ilyen terv. Nem ér az eszem, mert alaposan nem segíthet vele a bajokon. Se gróf Tisza István, se más.

És ha gróf Tisza István eddig nem alkalmazta az erőszak eszközeit, a helyzet csakugyan nem változott semmiben úgy, hogy az, aminek haszontalanságáról meggyőződött, most, vagy a közel jövőben eredményesnek ígérkezik számára.

Azt is természetesnek találjuk, hogy gróf Tiszát ma nem ejtették el Bécsben. Nem is ejthetik el addig, míg az obstrukció tart. Nem ejthetik el már csak azért sem, mert hiszen nem akad senki, aki vállalkozna arra a feladatra, amire gróf Tisza vállalkozott abban a hitben, hogy a nehézségeket könnyű szerezni legyőzheti. Ily körülmények közt a bécsi politika a maga szertelen önzésével csak arra gondol, hogy a közös kötségtetés intéződjék el, azután kinlódjék idehaza gróf Tisza ügy, ahogy tud. A sorrendet a bécsi politika csinálta meg, s Tiszának ez a politika páncsol.

Nem is az a jelentőségteljes dolog, hogy mit és miképpen referált ma gróf Tisza István Bécsben a királynak, s miképp fogadta őt a felség. Hanem az, hogy mit végzett gróf Tisza István ma Bécsben Pitreichel? Az a fontos, az a döntő kérdés, hogy a közös hadügyminiszterrel miképp állapodott meg a szabadelvű párt katonai programjának végrehajtása dolgában.

Mert az obstrukció letörésének minden tere hasznátalan és hiábavaló, ha Pitreich ur megmarad a mellett, amit hirtetett, s a magyar álláspontnak vereséget kell szenvednie a közös hadügyminiszter akarata előtt.

Az obstrukciót nem szükséges megfőzni, mert az obstrukció engedni fog, ha legalább a szabadelvű párt katonai programjának oly szellemben való végrehajtása biztosítottik, melyben az a program megcsinálódott. Ha erre névbe biztosítékot nyújthat a miniszterelnök; akkor az obstrukció elveszti azt az egyetlen tegeverét is, melyet most forgatnak az obstrukció katonái.

Aljón elő tehát gróf Tisza István és számoljon be azzal, hogy mit végzett Pitreich urral, a kivel azóta, hogy az elmondta famózus beszédét, ma érintkezett közvetlenül először? Mit végzett a közös hadügyminiszterrel, a ki a minap olyan hatalmaságként jelentkezett, hogy még a király ismeretes 1868-iki rendeletét se respektálta?

Aljón elő gróf Tisza István és nyugtassa meg a nemzetet legalább arról, hogy Bécsben a magyar parlament többségének királyi jóváhagyással megállapított programját becsüli meg, s a magyar álláspontot nem állik egyszerűen arcaul a közös hadügyminiszteri állásponttal. Nyugtassa meg a magyar nemzetet arról, hogy a katonai nevelés terén nem akarják a magyar nemzetet egy rangsorra állítani a csehekkel, s a magyar parlament többségének akarata nem szennyezik be, holmi közhadügyminiszteri rendeletekkel.

Sokszor kifejeztük, hogy a mi törekvésünk óriási messzeségben szárválnak attól a szegényes katonai programtól, melyet a szabadelvű párt elfogadott, s melynek a nemzeti nyelvre vonatkozó része, ennek a mostani parlamenti majoritásnak örök szegénye lesz. De ha még ezt a sze-

gényes, az igazi nemzeti álláspont mögött messze elmaradó programot se tudják megvalósítani: akkor hiábavaló minden kísérlet, mert a kormány és a szabadelvű párt önzete megütheti ugyan az ilyen megaláztatást is, de a nemzet önzete föllázad az ilyen gyalázatosságán.

Feszulten várjuk tehát gróf Tisza István holnapi felszólalását. Ne a maga terveivel való fenyegetőzésre tekintesse a súlyt, hanem arra hogy meg tudja-e valósítani katonai programjának minden pontját olyan szellemben, aminőt annak a programnak maga a szabadelvű párt is tulajdonított, mikor elfogadta. Nyílt és őszinte beszédet várunk.

Az öntheti el a helyzetet, hogy mit hozott gróf Tisza Bécsből, nem pedig az, hogy másoda erőszakos tervekhez kapott előbb, vagy utóbb felhatalmazást.

A királynál.

Tisza fővárosi audienciája.

Gróf Tisza István, Magyarország miniszterelnöke felvette a császár ruháját és fönyes szádasodó uniformisban lépett az uralkodó elé. Kihallgatása váratlanul rövid volt. A miniszterelnök mindössze félórát töltött a bécsi Hofburg termében s a kik az udvari szokásokat ismerik, ebből nyomban megállapíthatják, hogy tulajdonképeni kihallgatása legföljebb ha husz percet vett igénybe. A nevezetes bécsi utazással és az audienciával lapunk mai vezéreztkében foglalkozunk. E helyütt adjuk értesüléseinket, a melyeket az asztrák fővárosból kaptunk:

Bécs, jan. 27.

(Saját tudósítók telefonjelentése.) A miniszterelnök ma reggel hat órakor a felség kíséretében ide érkezett. A pályaudvarból egyenesen a Bank-gassei magyar palotába hajtottak, a hol gróf Tisza István rövid pihenés után dolgozó szobájába vonult vissza s több olyan a-tán dolgozott, a melyek a felség személye körüli miniszter társasága körébe tartoznak. Közvetlen a felség személye körüli miniszterium egyik fogalmazója telefonon jelentette be Goluchovszki külügy- és Pitreich lovag hadügyminiszternek, hogy gróf Tisza a királyi audiencia után meglátogatni ohajta őket. Háromnegyed tíz órakor Tisza felhőtte honvédszádasodó uniformisát s a téli hideg deaerára gyalogszertel indult a királyi palota felé. Kihallgatása aránylag rövid lefolyás volt. A miniszterelnök mindenki meglepetésére feltűnően gyorsan már ismét a Burg udvarán volt s teljesen szalutált a diszörösen álló közös bakáknak. A Bank-gassei miniszteri palotába vissza-

jövet az uszögörök előtt a következő kijelentést tette:

— Semmiféle különös felhatalmazást nem kértem. Nem volt szükségem rá, mert mindazokat a felhatalmazásokat, a melyek a parlament normalis rendjének visszaállítására kellenek, már régen megkaptam. Csak jelentést tettem a felségnek a helyzetről s a folyó ügyekről.

A közös miniszterekkel a miniszterelnök főképen a delegációk tanácskozási rendjéről beszélt.

A kihallgatástól természetesen bőven hoztak jelentést a kormány felhatalmát szöcséivel.

Felvilágosító jelesek.

A Bud. Tad. a következőket közli:

Gróf Tisza István miniszterelnököt, a ki ma reggel ideérkezett, 6 óra felé délelőtti tíz órakor megankihallgatáson fogadta. Gróf Tisza miniszterelnök minőségében, ugyanis mint 6 óra felé a felség körül miniszter folyó ügyekről tett jelentést.

A kihallgatás folyamán korántsem volt szó bizonyos felhatalmazások kieszaköléséről, mivel a Tisza-kabinetnek már régen hírtökában vannak mindmá felhatalmazások, a melyek normális parlamenti állapotok helyreállítására szükségesek. A parlamenti helyzetet illetően bármilyen döntés tehát ettől a kihallgatástól nem volt várható és tényleg be sem következett.

A miniszterelnök, a ki félóra hosszat időzött 6 óra felé, a kihallgatás után gróf Goluchovszki külügyminiszterrel értekezett részor-lyegyen, nevezetesen a magyar delegáció tárgyalásának sorrendjéről. A delatán folyamán gróf Tisza más politikai személyiségekkel is találkozott.

A miniszterelnök delatán öt órakor indult vissza Budapestre, hogy a képviselőház holnapi ülésén résztvehessen.

Egy másik felvilágosító ezzel a híradással szolgál:

6 óra felé ma délelőtti tíz órakor felőrág tartó megankihallgatáson fogadta gróf Tisza István miniszterelnököt, aki ma reggel érkezett ide Budapestre.

A kihallgatás után gróf Tisza a külügyminiszterrel meut, hogy meggyezzenek gróf Goluchovszki külügyminiszterrel a magyar delegáció tárgyalásai újbelvetelének határideje iránt.

A mai nap folyamán gróf Tisza Pitreich közös hadügyminiszterrel is értekezett.

Gróf Tisza István miniszterelnök ma este öt órakor visszautazott Budapestre. A miniszterelnök mai kihallgatása alkalmasból megállapíthatjuk, hogy ahhoz újabb elvi döntés egyáltalán nem fűzhető, mert elvi természetű újabb döntés egyáltalán nem tetszik szükségesnek. Gróf Tisza István miniszterelnök a képviselőház holnapi ülésén nyilatkozni fog a parlamenti helyzetről.

— Fazon — szóló beteges diérgéssel. No majd megmelegszem Korú szigetén.

S aztán elmondta, hogy ő most rövid buszúszásra rőt, mert delután megy Bécsbe, onnan délszigetre meggyógyulni. Később a telefon-szobában találkoztunk. Ott már egészen elémében volt a kedves hölgyek társaságában. Méz bókát is mondott a méltóságos asszonynak, a „kis esibé” nek, meg a telefon-szoba egyik gyakori kedves látogatójának. Rendes szokása szerint magamagát gnyolva.

— Tudja nagyságos asszonyom; nekem hihetetlen sikereim vannak a hölgyeknek. És én ezt természetesnek találom. Aki megújja a legelső hotelok leggazdagabb menüjét s élvezhetetlenné válik előtte minden inyenéség, amivel torkig van: étvágya kelekedik valami szokatlanra, például a — foghagymás pirítosra. No hát én ilyen foghagymás pirítos vagyok.

Mindnyájan jóízűen kacagunk a cinikus ületen; ő pedig esöndes rezignációval, de mégis bizonyos önelégteltséggel szemlélte, milyen jól tud ő mulattatni másokat a saját maga rovására.

Ez az altrozizmus volt szegény Győzőnek a legmarkansabb jellemvonása. Talán ez idézte elő és ez siettette a halálát is.

Szívbeli gazdságának, jószágának, ragyogó talentumainak összes kincseit csak arra használta, hogy másokra hintse.

Mint a fülemile, magát erőltette. Vért eszett és megal — mást gyönyörködött.

— Irja Bessenyei a költőkről, kik saját lángjokban égnek el. Senkire nem illik jobban e mondas, mint ő red. Beteges testben hatalmasan szárnyaló lé-

lek. Örök nyugtalanság, törhetlen akarat, melylyel keresztülgázolt minden akadályon s felküzdötte magát a mindennapjáig szürkeségéből a tündöklő magasságokba.

Demosthenesnek csak a dadogást kellett legyőznie, hogy szónoklatával diésőseget szerezzen nevének. Pichler Győzőnek nagyobb ellenséggel kellett megküzdenie; bizonyos előfeltétel nevével, melyet nagyban elősegítettek a gyonylódó élezipapok túlszája, s melyet külső megjelenése első pillanatra jogosultnak mutatott.

Ha Mendelssohn — a filozófus — a maga pupos hátával a világ legszeretettelőbb emberévé tudott lenni, kinek elbűvölő modorra rabul ejtette hallgatóit, elfeledtetve velük nyomorék voltát: Pichler tultett rája, mert esapongó szellemével, lélekletes modorával, átátszó, kristályüstla szívének jószágával nemesak magával tudott ragadni: de bevette magát a szívekbe; s a rokonszenv, amit maga iránt keltett, nemesak megszokatta velünk, de érdekesekké tette előttünk külsejének markáns vonásait.

Nemesak szívesen látott alakja, hanem valóságos dédelgetett kedvence lett a társaságoknak. És ő szívesen engedett a hívogatóknak. Nem annyira a maga, hanem azok mulatságáért, a kik versenyeztek azért, hogy őt maguk között láthassák, hallhassák. Tavaly egész télen nem is lehetett őt másképp látni esténként, min frakkban. Egyik estélyről ment a másikra. S ez neki nem multság volt, hanem a baráti társaságnak hozott igen nagy áldozat, valóságos önfeláldozás.

S ha a barátkozás kedveléséért ennyi áldozatra volt képes: mily magasra fokozta rajongó lelke lobogását gazdag szívének többi nemes szenvedélye. Gyöngédobb fűt, ki apját, anyját jobban

imádtá volna, nem ismertem nála. Hogy szerette testvéreit! Mikor nővéréről, a szép Olgáról beszélt: átrezgett hangján a legihvebb testvér oadaó hű szerelme. De sokszor elborították a láthatatlan jövőbe vetett tekintet a szeretet és aggodás nehéz könyveséppel.

És nézzük az ő pályafutását a közelet terén.

Itt kezdte, e lapok hasábjain mint az Egyetértés dolgozóitára hírlapírói működését. Mint fiatal fogász, már az ifjuság lelkes vezére. Eltelve a hazai függetlensége s a szabad eszmék iránti lángoló szeretettel: gyújtó szónoklataival már korán hírnevet szerzett magának. A liberális tüntetések idején ott tödültünk a nyomában valamennyien, kik az egyenlőség és testvérség rajongó hitétől eltelve: a győzelem mámorával ünnepeztük az igazi szabadelvűség diadálát. Mint a honába visszatért Kossuth Ferencz titkára, vezérének oldalán bejárta az országot s népszerűséget, közkedveltséget aratott mindenfelé.

Mikor mint fiatal képviselő bekerült az országháza: gnyos hidegség fogadta ott, melyet azonban nemsokára a komoly munkás iránti igaz megbecsülés s az áldott jó bátor iránti legőszintébb szeretet érzése váltott fel.

A Kossuth-pártnak alig volt nála használhatóbb tagja. Ki sokoldalú ismereteivel, rögtönző képességeivel sokszor tett a pártnak kritikus pillanatokban hasznos szolgálatakat. A megfeszített, idegyöttrő munka: az állmatlan éjszakák után következő mindennapi robot napról-napra sorvasztotta a különben is győngye szervezetet. Az idegek lankadását erős szerekkel igyeke-

zett felfrissíteni; fekete kávé, konyak: ezek voltak a legfőbb táplálékai. No meg a morfium, melynek rája volt.

A jólelkű Maklai Zsiga kommandált is neki egyszer egy orvosságot:

— Te Győző, szereted te a levest?

— Nem szerelm én.

— No hát egyél meg minden délelben, meg minden este két tányér levest. Láddé, én is ekkora hitvány voltam, mint te s milyen szépen kivakaródtam.

Nem használt szegény Győző barátunknak más semmi: hónapok, sőt évek óta hordta már ő magában a menthetetlen halál esiráját.

Meghalt. Tegnap még közöttünk humorizált s ma már ott fekszik a hideg ravatalon.

Sok szemem fog teleállni a legbensőbb részvét igaz könyve a jó fiúért, a hű barátért, aki szer volt köztünk jóra-rosszra. Itt ott még tréfálkozni is fognak: „Ki vigyáz ezentul Magyarországra?”

Szép asszonyok, lányok szíve érzékenyen fog felsőhajtani, ki fog nekik oly szellemes és kedves bókát mondani, mint ő mondott?

A pártkörben, az országházban el fogjuk őt szépen parentálni; és még igen sokáig elemlegetjük őt, kinek hasznos munkássága maradandó emléket biztosít számára. Egy jó öreg ember szíve pedig — míg csak él — büszkén fog dobogni, hogy őt fiának mondhatta; egy szegény édes anyának szíve pedig — míg csak él — örökké fog sajogni és vérezni, mert az ő részvétsége mindnyájunké közt legnagyobb...

Khuen-Héderváry

A déli budapesti gyorsvonattal érkezett, Beese — mint tudósítók jelentik — gróf Khuen-Héderváry Károly. A volt miniszterelnök egy újságról, aki megkérdezte, hogy mi járban van, azt felelte, hogy utazásának politikai vonatkozása nincs. Egyszerűen Trieszbe köszül, de Bécsen keresztül utazik oda. És estére csakugyan megjött a híre, hogy Trieszbe érkezett s onnan megy Korbák.

A miniszterelnököt a szabadelvű pártkörben várták. Kilenc óra is elmúlt azonban amikor híre jött, hogy Tisza megérkezett ugyan, de fáradt s egyenesen a lakására hajlat. Ne várjanak rá, így aztán senki sem beszélhetett vele a magyar politikusok közül és csak abból következtethetünk holnapi felszólalására, amit a parlament Magyar Nemzetben megirattat.

A harcias félhatalos.

A Magyar Nemzetnek ez a híradása felülmúlja, éles, harcias hangja. Így szól:

Gróf Tisza István miniszterelnök holnap a képviselőházban nyilatkozik fog a politikai és parlamenti helyzetéről. Aligha csalódunk, ha úgy véljük, hogy ezzel a nyilatkozattal az immár egy évvel tovább húzódozó parlamenti krízis fordulópontot érkezik. Gróf Tisza István ügyrendi beszédében is, egyéb politikai nyilatkozataiban is ismételtlen hirdette, hogy neki, mint a parlamenti munka vezetőjének, a taktika kérdésében a parlamenti viszonyok ad hoc alakulásához kell szólnia. Az eszközök használataiban és megválasztásában egy hátszállyra sem óhajtott utalni azon a határon, melyet a feltételek kényszerűsége jelöl meg. E bízgat mérlegelés eredménye volt az izoklitan obstrukció törpe kisebbséggel szemben hónapokon át követett taktika: a túrlemez kiharás taktikája. Am gróf Tisza egyben azt is jelezte, hogy e taktika ösvényén egy pillanatig sem marad meg, a mint kétségelmenti nyilvánvalóvá válik, hogy az többé ezelőben nem vezet.

A parlamenti viszonyok legutóbbi alakulása mindenkit meggyőzhetett róla, hogy ez az időpont felismerhetetlenül bekövetkezett. És ezzel együtt beállott a kormányra az a parancsolt kötelesség, hogy az ország érdekében ezt a tartosnak mutatózó megbontását tovább telenül ne szemelje. Így éppen gróf Tisza István holnapi parlamenti felszólalása kétségelmentül új taktikának lesz a kindulópontja. Olyan taktikának, mely, hogy ezelő vezető legyen, nem maradtat mögötte határozatos tekintetben annak a destruktív erőnek, melyet a romboló munka férfiai kifejtettek.

Bécsi hangok.

A bécsi újságok természetesen szintén nagy figyelemmel kísérik Tisza útját.

A *Neues Wiener Abendblatt* arra a következtetésre jut, hogy habár a magyar hivatalos körök az utazás jelentőségét kicsinyelni törek sznek és habár a mai kihallgatás alkalmazva nem történt döntés gróf Tisza István már bejelentett terveire vonatkozólag, még sem szabad azt hinni, hogy az obstrukció legyőzése érdekében nem tett volna előterjesztést a királynak.

A magyar delegációt a jövő hétre össze fogják hívni és annak befejezése után a magyar kormány első sorban az újonczó javaslatot és a költségvetési provizóriumot fogja tárgyalni. Ha addig az obstrukció nem gondolják meg magukat, akkor gróf Tisza István erősebb akciózt fog megkezdni.

A külügyminiszter újságja a *Fremdenblatt* így elméldöki:

Tisza holnap a magyar képviselőház ülésében felszólal és még egy utolsó felhívást fog az obstrukcióhoz intézni, melyben figyelmeztetni fogja, hogy csupán az obstrukció kis csoportját kell a parlamenti gépezet megakadályozásának összes következményeire felelőssé tenni. A dolog természeténél fogva, hogy a mai kihallgatás azokat az eszközöket is megbeszélés tárgyává teik, melyek lehetővé tenek, hogy a bevés száma ellenük fizetelmek véget vessenek. Erre nézve azonban még végleges határozatot nem hoztak és nincs kizárva, hogy Tisza grófnak már legközelebb meg egyszer alkalma lesz arra, hogy a királynak jelentést tegyen. Mindenesetre konstataálni lehet azonban, hogy az a hír, mintha a magyar kormány azonnali erősebb rendszabályokat venne fogantatva, alaplatan, mert az a szándék, hogy előbb még egy utolsó hétkés kísérletet folytasson.

A *Neue Freie Presse* az audiencián kívül a pártközi konferenciát követett eszméjével is foglalkozik. Mondja pedig ezeket:

A nagy feszültséggel várt kihallgatás rövid tartamából két dolog lehet következtetni, hogy a király magyar kormányának szándékáról, annak irasbeli jelentéséből már előbb pontosan értesült és hogy a kormány a tervezés a korona visszajáratását megkepte. Gróf Tisza ma délután hozzájárul Budapestre és a képviselőház holnapi ülésében közölni fogja, hogy mi a szándéka a kormánynak a parlament legközelebbi ülésekor. A magyar miniszterelnök ezt az alkalmat bizonyára nem fogja elmulasztani nélkül, hogy az obstrukció felne szólítsa, hogy az 1908. évi újonczólmány megajánlásának tárgyalását lehetőleg sietesse és befejezze, mert a kormány fontos okok miatt a delegáció tárgyalásainak újabb halasztását meg nem engedheti. A kormány további magartatása attól függ, hogy milyen visszhangra fog ez az intelem az obstrukció táborában találni.

Smalovszky tegnapi indítványára vonatkozólag azt jegyzi meg, hogy a látszólag beküszent indítvány olyan részről ered, mely az obstrukción nem vesz részt, de azzal érintkezik. A kormány ezt az indítványt kétségelmentül vissza fogja utasítani, mert a parlamenti békét sem az Apponyi, sem a Kossuth-pár nem zavarja, hanem egyedül csak a Szederkényi-csoport és a néppárt.

Az efféle tárgyalások ideje elmúlt. A legközelebb eseten is csak hetek múlva lehetne ebből olyan paktum, melyet a jelenlegi kormány mindenesetre visszautasítana. Nagyon gyanus, hogy az obstrukció képviselői az indítvány jelentőségét milyen készséggel hangsúlyozzák és úgy tesznek, mintha az újabb tárgyalásokra alkalmas alapot képezne. A helyzet ezen már rég túl van is, ha az obstrukció Tisza felszólalásának aztát, hogy az újonczóvitát a lehető legrovidebb idő alatt befejezi, nem enged, akkor a képviselőház tanácskozási határozatát a jövő hét elején megszavazják, hogy a delegáció tanácskozási határozatát követik, hogy a magyar kormány tulajdonképpen akezőja az obstrukció leküzdésére február vége előtt nem kezdődhetik.

Korai dolog volna ma még a képviselőház feloszlásáról és új választásokról beszélni, de a magyar kormány komolyan számolt ezzel az eshetőséggel és meg is tette a szükséges intézkedéseket, de még előbb energikus kísérletet fog megpróbálni, hogy még ezzel a törvényhozással elintéztessék a legfontosabb állami szükségleteket érintő törvényjavaslatokat és megszavaztassa a házszabálymódosítást, jöhet csak ad hoc egy rövid változtatás segítségével.

Hogy valójában mit is végzett Tisza István, az lehet, hogy a holnapi ülésen fog kiderülni.

lag azt jegyzi meg, hogy a látszólag beküszent indítvány olyan részről ered, mely az obstrukción nem vesz részt, de azzal érintkezik. A kormány ezt az indítványt kétségelmentül vissza fogja utasítani, mert a parlamenti békét sem az Apponyi, sem a Kossuth-pár nem zavarja, hanem egyedül csak a Szederkényi-csoport és a néppárt.

Az efféle tárgyalások ideje elmúlt. A legközelebb eseten is csak hetek múlva lehetne ebből olyan paktum, melyet a jelenlegi kormány mindenesetre visszautasítana. Nagyon gyanus, hogy az obstrukció képviselői az indítvány jelentőségét milyen készséggel hangsúlyozzák és úgy tesznek, mintha az újabb tárgyalásokra alkalmas alapot képezne. A helyzet ezen már rég túl van is, ha az obstrukció Tisza felszólalásának aztát, hogy az újonczóvitát a lehető legrovidebb idő alatt befejezi, nem enged, akkor a képviselőház tanácskozási határozatát a jövő hét elején megszavazják, hogy a delegáció tanácskozási határozatát követik, hogy a magyar kormány tulajdonképpen akezőja az obstrukció leküzdésére február vége előtt nem kezdődhetik.

Korai dolog volna ma még a képviselőház feloszlásáról és új választásokról beszélni, de a magyar kormány komolyan számolt ezzel az eshetőséggel és meg is tette a szükséges intézkedéseket, de még előbb energikus kísérletet fog megpróbálni, hogy még ezzel a törvényhozással elintéztessék a legfontosabb állami szükségleteket érintő törvényjavaslatokat és megszavaztassa a házszabálymódosítást, jöhet csak ad hoc egy rövid változtatás segítségével.

Hogy valójában mit is végzett Tisza István, az lehet, hogy a holnapi ülésen fog kiderülni.

Korai dolog volna ma még a képviselőház feloszlásáról és új választásokról beszélni, de a magyar kormány komolyan számolt ezzel az eshetőséggel és meg is tette a szükséges intézkedéseket, de még előbb energikus kísérletet fog megpróbálni, hogy még ezzel a törvényhozással elintéztessék a legfontosabb állami szükségleteket érintő törvényjavaslatokat és megszavaztassa a házszabálymódosítást, jöhet csak ad hoc egy rövid változtatás segítségével.

Hogy valójában mit is végzett Tisza István, az lehet, hogy a holnapi ülésen fog kiderülni.

ORSZÁGGYÜLÉS.

Tíz óra!

Perczel Dezső az elnöki emelvényen ül, a jegyzők a helyeiken leülnek minden mozdulatát, a kormánypart zuga zsonghanga lepi be a padokat — meg az ellenzéki mezők nemek, elhangyoltak. Nehány pillanat múlva Daróczy Aladár csak úgy hábszója a mult ülés jegyzőkönyvének szavait és a mikor az utolsó szót is lenyelte, az elnök hitelesítettnek jelentette ki.

A szabadelvű párt arezultája, mint egy ember, idegesen rán atózik, a mellé zihál és az idegeknek kifeszülését szinte hallani lehet.

(Csak még néhány perc!...)

Perczel Dezső Smalovszky tegnapi indítványának indoklását péntekre javasolja kitűzni, levezi a pápaszemét, bicezzen a fejével, a kormánypart megmozdul... Ah!... Ugron Gábor zengő hangja esendül végig a termen... Az arczok megnyulnak, szisszenés jut ki a fogak közül.

— Nem sikerült!

Igen, nem sikerült a esél. Hába nyitják meg hetek óta az ülést félházenegykor és háromnegyed tízenegykor, az obstrukció ebről volt tíz órakor is. És ha elaludt volna is, Ugron harsogó hangja milhamar kiverte volna szemből az álmat. De csak ezt, tette; már ahhoz nem volt ereje, hogy az elnök javaslatát Smalovszky indítványának indoklására vonatkozólag elfogadtassa.

— Szép, szép! — mondják a levegőbe rohánón obstruktorok — leszavazzák a saját elnöküket!

— Nem paktálunk! — hangzik a fitnyáló válasz a szélső jobb felől.

Lovász Márton ezt nem akarta elhinni és sorompóba lépett Smalovszky indítványáért. Később segítségére sietett Ugron és Holló is, de hiába. A kormány nevében Hieronymi Károly verte vissza az ostromot, amely különben az interpellációs idő megállapításánál ismét föllobogott.

— Kettőkor térünk át az interpellációra! — javasolja az elnök.

— Felháromkor! — tombol a kormánypart — mindig megszólnak a sok bejelentett interpellációval.

Gajari Géza volt ennek a véleményének a szóvivője, míg az elnök védelmére Holló Lajos sietett. Ez az egy tény eleget volt a kormánypartnak arra, hogy másodsor is leszavazza az elnököt. (Természetesen ez a leszavazás nem volt igazán.)

Ez a csatározás szerencsésen elhúzódtott háromféltáji tizenegykor. Mikor ennyit mutatott az óra, Szederkényi haragja szabályszereit elüt és fölállított első „rendes” szónoklatát, Lovász Mártonot. Ugy hiszünk az obstrukciós szónokok maguk sem számítanak arra, hogy felszólalásukban tartalmat keressen a hallgató. Ennek a sajnos ezelnék meg is felelnek.

A beszéde közepébe esett egy tíz percés szünet és egy házszabályvita. A házszabályvitát Rakovszky provokálta (és miután benne volt a provokálásban, Novák Józsefet is kimozdította a nyugalmából, miért nem eresztik föl a karzatra a közönséget és miért nyitották meg ma az ülést — trükközéssel — tíz óra? ... Holló Lajos szintén ezen a csapáson haladt, nemkülönben az öreg Madarász József is, aki mindenesre katalógust szeretett volna olvasni).

Az elnöki székben ülő Jakabffy Imre békítgette a haragos embereket, ahogy tudta. Novák Józsefet azonban nem tudta megbékíteni. Ő igen megaragudott Rakovszky csipkedéseit és próbálgatta is visszacsipni.

Lovász után Ugron lépett a tűzvonalba. Hangosan és sokat beszélt a katonai büntető törvénykönyvről, a hadsereg szelleméről, a honvédség szervezéséről (Ezzel azt a képviselők a folyosón Pichler Győző korai elhunytáról diskuráltak. Csak akkor tűnt ki, hogy fiatalága dacára mennyi szimpátiát tudott magának szerezni Pichler Győző úg-

gyakorolja a terrorizmust?

Hieronymi Károly: Az előttem szolt képviselő úgy beszélt, mintha itt valaki el akarná kobozni a képviselő uraknak indítványozási jogát. Errel egyáltalában szó nincs. Minden képviselő a házszabályok értelmében — nem akarom újra felolvasni, mert ez már megtörtént, — a maga indítványát beadhatja és annak indoklására egy napra való kiütést várhat biztosan. De hogy az az indítvány mikor legyen indokoltatva, arra nézve a kezdeményezést jogot a házszabályok egészen világosan szabják az elnöknek adják meg. Senkinek masnak lehet a házszabályok értelmében nincs joga arra nézve indítványt tenni, határozni felette pedig a ház határoz, mint ahogy az imént is tette.

Lehetetlen, hogy ne reflektáljak azokra a többi állításokra is, amelyeket a t. képviselő ur felszólalásán szent igazán közölte, mert arról beszélt, hogy a házban ezzel a szavazással mi a többség urainak karjuk biztosítani, a többség urainak akaruk erőnyre juttatni és úgy érti, hogy ezt méltóvitalan gyakoroljuk. No hát a mi t. székben ülő ellenzéki képviselőink mindenkori beszéltének, csak nem a többség uraimról, és hetek óta egy nagyon kis-zámu kisebbség gyakorolja itt felfogásom szerint a politikailag nem helyesebb, az országnak legnagyobb kárára való terrorizmust. Nem lehet tehát arról beszélni, hogy a többség méltatlan módon gyakorolná az uralmat.

Arról is beszélt a képviselő ur, hogy ezzel a szavazással mi a parlamentnek tekintélyét romboljuk le. Hát legyen nyugodt, nem ezek a szavazatok rombolják le a parlament tekintélyét, hanem azok az állapotok, a melyeket, azt gondolom, helytelenül, egész idáig túrtunk. (Úgy van! a jobboldalon) mert a házszabályokkal való

szavazással mi a parlamentnek tekintélyét romboljuk le. Hát legyen nyugodt, nem ezek a szavazatok rombolják le a parlament tekintélyét, hanem azok az állapotok, a melyeket, azt gondolom, helytelenül, egész idáig túrtunk. (Úgy van! a jobboldalon) mert a házszabályokkal való

szavazással mi a parlamentnek tekintélyét romboljuk le. Hát legyen nyugodt, nem ezek a szavazatok rombolják le a parlament tekintélyét, hanem azok az állapotok, a melyeket, azt gondolom, helytelenül, egész idáig túrtunk. (Úgy van! a jobboldalon) mert a házszabályokkal való

szavazással mi a parlamentnek tekintélyét romboljuk le. Hát legyen nyugodt, nem ezek a szavazatok rombolják le a parlament tekintélyét, hanem azok az állapotok, a melyeket, azt gondolom, helytelenül, egész idáig túrtunk. (Úgy van! a jobboldalon) mert a házszabályokkal való

szavazással mi a parlamentnek tekintélyét romboljuk le. Hát legyen nyugodt, nem ezek a szavazatok rombolják le a parlament tekintélyét, hanem azok az állapotok, a melyeket, azt gondolom, helytelenül, egész idáig túrtunk. (Úgy van! a jobboldalon) mert a házszabályokkal való

szavazással mi a parlamentnek tekintélyét romboljuk le. Hát legyen nyugodt, nem ezek a szavazatok rombolják le a parlament tekintélyét, hanem azok az állapotok, a melyeket, azt gondolom, helytelenül, egész idáig túrtunk. (Úgy van! a jobboldalon) mert a házszabályokkal való

szavazással mi a parlamentnek tekintélyét romboljuk le. Hát legyen nyugodt, nem ezek a szavazatok rombolják le a parlament tekintélyét, hanem azok az állapotok, a melyeket, azt gondolom, helytelenül, egész idáig túrtunk. (Úgy van! a jobboldalon) mert a házszabályokkal való

szavazással mi a parlamentnek tekintélyét romboljuk le. Hát legyen nyugodt, nem ezek a szavazatok rombolják le a parlament tekintélyét, hanem azok az állapotok, a melyeket, azt gondolom, helytelenül, egész idáig túrtunk. (Úgy van! a jobboldalon) mert a házszabályokkal való

szavazással mi a parlamentnek tekintélyét romboljuk le. Hát legyen nyugodt, nem ezek a szavazatok rombolják le a parlament tekintélyét, hanem azok az állapotok, a melyeket, azt gondolom, helytelenül, egész idáig túrtunk. (Úgy van! a jobboldalon) mert a házszabályokkal való

szavazással mi a parlamentnek tekintélyét romboljuk le. Hát legyen nyugodt, nem ezek a szavazatok rombolják le a parlament tekintélyét, hanem azok az állapotok, a melyeket, azt gondolom, helytelenül, egész idáig túrtunk. (Úgy van! a jobboldalon) mert a házszabályokkal való

szavazással mi a parlamentnek tekintélyét romboljuk le. Hát legyen nyugodt, nem ezek a szavazatok rombolják le a parlament tekintélyét, hanem azok az állapotok, a melyeket, azt gondolom, helytelenül, egész idáig túrtunk. (Úgy van! a jobboldalon) mert a házszabályokkal való

szavazással mi a parlamentnek tekintélyét romboljuk le. Hát legyen nyugodt, nem ezek a szavazatok rombolják le a parlament tekintélyét, hanem azok az állapotok, a melyeket, azt gondolom, helytelenül, egész idáig túrtunk. (Úgy van! a jobboldalon) mert a házszabályokkal való

szavazással mi a parlamentnek tekintélyét romboljuk le. Hát legyen nyugodt, nem ezek a szavazatok rombolják le a parlament tekintélyét, hanem azok az állapotok, a melyeket, azt gondolom, helytelenül, egész idáig túrtunk. (Úgy van! a jobboldalon) mert a házszabályokkal való

szavazással mi a parlamentnek tekintélyét romboljuk le. Hát legyen nyugodt, nem ezek a szavazatok rombolják le a parlament tekintélyét, hanem azok az állapotok, a melyeket, azt gondolom, helytelenül, egész idáig túrtunk. (Úgy van! a jobboldalon) mert a házszabályokkal való

szavazással mi a parlamentnek tekintélyét romboljuk le. Hát legyen nyugodt, nem ezek a szavazatok rombolják le a parlament tekintélyét, hanem azok az állapotok, a melyeket, azt gondolom, helytelenül, egész idáig túrtunk. (Úgy van! a jobboldalon) mert a házszabályokkal való

szavazással mi a parlamentnek tekintélyét romboljuk le. Hát legyen nyugodt, nem ezek a szavazatok rombolják le a parlament tekintélyét, hanem azok az állapotok, a melyeket, azt gondolom, helytelenül, egész idáig túrtunk. (Úgy van! a jobboldalon) mert a házszabályokkal való

szavazással mi a parlamentnek tekintélyét romboljuk le. Hát legyen nyugodt, nem ezek a szavazatok rombolják le a parlament tekintélyét, hanem azok az állapotok, a melyeket, azt gondolom, helytelenül, egész idáig túrtunk. (Úgy van! a jobboldalon) mert a házszabályokkal való

szavazással mi a parlamentnek tekintélyét romboljuk le. Hát legyen nyugodt, nem ezek a szavazatok rombolják le a parlament tekintélyét, hanem azok az állapotok, a melyeket, azt gondolom, helytelenül, egész idáig túrtunk. (Úgy van! a jobboldalon) mert a házszabályokkal való

szavazással mi a parlamentnek tekintélyét romboljuk le. Hát legyen nyugodt, nem ezek a szavazatok rombolják le a parlament tekintélyét, hanem azok az állapotok, a melyeket, azt gondolom, helytelenül, egész idáig túrtunk. (Úgy van! a jobboldalon) mert a házszabályokkal való

szavazással mi a parlamentnek tekintélyét romboljuk le. Hát legyen nyugodt, nem ezek a szavazatok rombolják le a parlament tekintélyét, hanem azok az állapotok, a melyeket, azt gondolom, helytelenül, egész idáig túrtunk. (Úgy van! a jobboldalon) mert a házszabályokkal való

szavazással mi a parlamentnek tekintélyét romboljuk le. Hát legyen nyugodt, nem ezek a szavazatok rombolják le a parlament tekintélyét, hanem azok az állapotok, a melyeket, azt gondolom, helytelenül, egész idáig túrtunk. (Úgy van! a jobboldalon) mert a házszabályokkal való

szavazással mi a parlamentnek tekintélyét romboljuk le. Hát legyen nyugodt, nem ezek a szavazatok rombolják le a parlament tekintélyét, hanem azok az állapotok, a melyeket, azt gondolom, helytelenül, egész idáig túrtunk. (Úgy van! a jobboldalon) mert a házszabályokkal való

